

Ma nyílik a Csontváry-ikerkiállítás

DOMBAI TÜNDE - DÉLMAGYARORSZÁG NAPILAP

2011.10.14. 08:44

Szeged - A szegedi Móra Ferenc Múzeumban és a szentesi Koszta József Múzeumban ma egyszerre, pontban 17 órakor nyílik kiállítás Csontváry Kosztká Tivadar műveiből. A december 12-éig látható 26, illetve 14 alkotásról Sárkány József kurátort kérdeztük.

Csontváry Kosztká Tivadar (Kisszeben, 1853 - Budapest, 1919) fiatalkorának talán legmeghatározóbb élménye, a festő által teremtett mítosz egyik kulcsmomentuma az 1879-es szegedi nagy árvíz - idézi tanulmányában **Molnos Péter** művészettörténész a festő önéletrajzát. Egyetemisták élén érkezett a katasztrófa sújtotta városba, hogy segítsen.

A jeges viharban a hallgatókat Öthalmon hagyta, ő pedig harmadmagával csónakon kelt át a háborgó vízen. „E komor éjszakán mély gondolatok foglalkoztattak, s magamban kérdelem magamat, ugyan mit vétettek ezek az emberek, hogy a sors kivétel nélkül a vízzel lepte meg?” - jegyezte fel. Egyfajta pszichikai sokként hatott rá a tragédia. A pusztulás megrázó élménye is hozzásegíthette, hogy patikusmunkáját hátrahagyva a festészetnek szentelje életét. Soha nem felejtette el a vízözön rémképét.

Hírlevél feliratkozás

Értesülni szeretnék a napi friss helyi hírekről! E-mailemre levél érkezik, amelyben megerősítem a feliratkozást.

[Milyen a legutóbbi hírlevél?](#)

Falra akasztották a Csontváry-képeket. Fotó: Schmidt Andrea

- A napút festőjének mondják, ami plein airt jelent, magyarul szabadban festést - mondja **Sárkány József** művészettörténész, a szegedi és szentesi ikerkiállítás kurátora. A pécsi múzeum művészeti gyűjteményének vezetője hozzáteszi: Csontváryt naturalista, realista festőként extatikus vágy hajtotta, hogy az isteni sugallat, a teremtő erő megnyilvánulási formáit keresse. Intenzíven figyelt, bármerre járt. Életet látott a hullámban, a hegyoromban, a hely szellemét fedezte fel Taorminában, Baalbekben, Nápolyban. Az időn túli, örök erő foglalkoztatta. A szegedi kiállítás két terméből az elsőben a felvezetőmunkái láthatók, noha a festő 49 évesen kezdett igazán alkotni, tehát az egész életműve mindössze 17 évet ölel fel. Csontváry a négy őselemben gondolkodott; rengeteg nála a víz mint az élet forrása, de a Római híd Mosztárban és a Jajcei vízesés című képén is egészen más.

Londoni és párizsi művészettörténészek úgy fogalmaztak róla, hogy köztes állapotban ragadt. Nem elég naiv - bár a Zrínyi kirohanása annak tekinthető -, de nem is elég professzionális, pedig akadémiai tanulmányokat folytatott. Nem újított, inkább összegzett. A második teremben látható A Panaszfal bejáratánál Jeruzsálemben a legexpresszívebb, szinte szürrealista képe, holott egyik irányzathoz sem tartozott. Szimbolista művész volt, aki figyelt, és felhasználta az élményeit. Patikájának bérbeadásából származott bevételéből rengeteget utazott, bejárta a mediterrán országokat. A Marokkói tanító egyfajta önarckép; mindig magányos, miközben várja az embereket, akiken segíteni tud.

Falra akasztották a Csontváry-képeket. Fotó: Schmidt Andrea

Csontváry életében kiállított ugyan, de egy képétől sem vált meg. Meg volt győződve róla, hogy festményei a magyar nemzet kincsei, ezért megfizethetetlenek. Ehhez képest halála után oldalági örökösei a vásznaktól anyagárban akartak megválni. Ezt hallva az építész **Gerlóczy Gedeon** egyben megvette a hagyatékot, neki köszönhető, hogy szinte teljesen együtt maradtak a képek. A pécsi múzeumot 1973-ban rendezték be az alkotásoknak, az állam a nyolcvanas években vásárolta fel az elérhető képeket. Közgyűjteménybe került a művek 80 százaléka. Szegedre és Szentesre a pécsi múzeumból és a Magyar Nemzeti Galériából érkezett az összeállítás, amely így most a legteljesebb.

Szentesen is dolgozott

Még soha nem volt akkora volumenű kiállítás Szentesen, mint a ma nyíló Csontváry-tárlat - tudtuk meg Béres Máriától, a Koszta József Múzeum igazgatójától. A művész 17 korai képe kap helyet a múzeum kiállítótermében, és meglepetéssel is várják a látogatókat.

Falra akasztották a Csontváry-képeket. Fotó: Králik Emese

- Talán nem köztudott, hogy 1883-ban a fiatal Csontváry egy évig Szentesen élt - mesélte az igazgató. - A mai [Sima Ferenc](#), akkori Kurcaparti utca elején lakott, és a [Farkas Zsigmond](#) tulajdonában lévő, „A Megváltóhoz” patikában dolgozott. Erre emlékezve egy kisebb, gyógyszerészeti témájú tárlatot is bemutatunk a közönségnek. Béres Mária elmondta, hogy a művész szentesi kötődése okán sikerült ezeket az alkotásokat idehozni.

A kiállítást, amely december közepéig látogatható, ifj. [Gyergyádesz László](#) művészettörténész nyitja meg. Fuvolán közreműködik [Csiszár György](#).

A rovat legfrissebb cikkei

Tudósító: Egy picinyke kis fagy szombat reggel - fotók

NB II: Kapust cserél a Soproni VSE

NB III: győzött a Csorna, ötöt vágott az MTE 1904

A nyitóoldal témái

Bodagtól a káposztás tyúki - cigánygasztronómia testközelből

Nem tudták megmenteni a krosszmotoros életét: egy traktoros talált rá

Ön nyert? Íme, az ötös lottó nyerőszámai

hirdetés